

*Taal - Taalverzorging Basisoefenboek voor
de Citotoets, Entreetoets, LVS-toetsen -
groep 7&8*

Inzage exemplaar

Taal - Spelling & leestekens

*Basisoefenboek met 200 vragen
versie 1.0*

Uitgave voor het basisonderwijs

12-09-2017

Verantwoording

In dit oefenboek staan oefenopgaven voor taal:

- *Spelling - werkwoorden*
- *Spelling - niet werkwoorden*
- *Leestekens | interpunctie*

Achterin dit oefenboek bevindt zich een **antwoordformulier**, dat gebruikt kan worden voor het invullen van de antwoorden. Tevens treft u er het **correctieformulier** aan.

In deze serie verschijnen ook andere uitgaven:

Taal - Lezen - Oefenboek met teksten en ca. 200 vragen, versie 1.0 - Werken met teksten en vragen.

Rekenen - Oefenboek met ca. 200 vragen, versie 1.0 - Werken met getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden.

Taal

Er wordt voor taal geoefend op de referentieniveaus 1f en 2f.

Met deze uitgave kan geoefend worden voor Taal – spelling en leestekens in groep 7 & 8. Wilt u het volledige oefenpakket gebruiken met meer onderwerpen, dan verwijzen wij u naar onze website, alwaar u een gebruiksrecht kunt aanschaffen voor een online oefenpakket:

Toetsendleren Online

www.smc.nl | www.toetsendleren.nl

Disclaimer en errata

De inhoud en/of onderwerpen van de Centrale Eindtoets - Cito Eindtoets, Entreetoets en/of LVS-toetsen kunnen gewijzigd zijn / worden door de makers van de toetsen. Informeert u bij uw school tijdig of dit het geval is en wat er veranderd is, zodat u goed op de hoogte bent wat wel en niet geoefend dient te worden in dit boek (voor uw zoon / dochter / leerling(en)).

Voor errata met correcties verwijzen wij u naar de site www.smc.nl | www.toetsendleren.nl.

Redactie SM&C Internet Services bv - Toetsendleren.nl - Enschede
september 2017.

Colofon

Uitgever : SM&C Internet Services BV, Enschede
Projectleider : Dhr. O.H.M. Sanders

SM&C Internet Services BV
Postbus 40223
7504 RE Enschede
Telefoon : 053-4361626
E-mail : info@smc.nl
Web : www.smc.nl | www.toetsendleren.nl

Druk en oplage

Eerste druk – eerste oplage.

Deze uitgave bestaat uit een opgavenboek.

Aanvullend

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, (digitale) kopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

© SM&C Internet Services BV, Enschede – 2017.

Inhoudsopgave oefenboek taal - spelling & leestekens

Inhoud

Taal - Werkwoorden 1 - Uitleg en vragen	6
Taal - Werkwoorden 2 - Uitleg - Algemeen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Taal - Werkwoorden 2 - Uitleg - Leenwoorden Engelse taal	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Taal - Werkwoorden 2 - Vragen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Taal - Niet - Werkwoorden - Vragen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Taal - Leestekens 1 (= Interpunctie) - Vragen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Taal - Leestekens 2 (= Interpunctie) - Vragen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Antwoordformulier	11
Correctieformulier	13

Taal - Werkwoorden 1 - Uitleg en vragen

Het werkwoord 1

Het **werkwoord** is een erg belangrijk woord in de zin. Een werkwoord drukt de mededeling, de handeling, de beweging, de toestand in een zin uit. In andere woorden: een werkwoord drukt uit wat de personen, dieren en zaken (dingen) in de zin doen.

Voorbeelden:

- werken - Vader en oom Karel werken in de tuin.
- maken - Wat doet Jan? Hij maakt een opstel.
- rennen - De paarden renden over het veld.
- vertrekken - De boot vertrok gisteren om acht uur.

Vraag 1

Alfred **scoorde** het winnende **doelpunt ruim** voor de **rust**.

Welk dikgedrukt woord is een werkwoord?

- A. doelpunt
- B. **scoorde**
- C. ruim
- D. rust

Vraag 2

Mijn buurvrouw **voert haar** drie **honden** altijd om 6 **uur**.

Welk dikgedrukt woord is een werkwoord?

- A. voert
- B. haar
- C. honden
- D. uur

Vraag 3

In de tweede **groep zitten** maar **dertien** leerlingen.

Welk dikgedrukt woord is een werkwoord?

- A. maar
- B. groep
- C. dertien
- D. **zitten**

De **vorm van het werkwoord** die samenwerkt met het **onderwerp (O)** van de zin is de **persoonsvorm (PV)**. Als het onderwerp in de zin verandert (bijv. van enkelvoud naar meervoud), verandert de persoonsvorm ook. Als de tijd waarin de zin staat verandert, verandert de persoonsvorm ook.

Voorbeelden: (O is schuingedrukt; PV is vetgedrukt)

1. Vader **werkt** in de tuin.

2. Vader *en ik* **werken** in de tuin.

Vader werkt - enkelvoud en tegenwoordige tijd

Vader en ik - meervoud en tegenwoordige tijd

3. *De boot* **vertrok** gisteren om acht uur.

4. *De boten* **vertrekken** morgen om tien uur.

De boot vertrok - enkelvoud en verleden tijd

De boten vertrekken - meervoud en tegenwoordige tijd

Hoe vind je de persoonsvorm?

Maak de zin vragend.

Vader werkt in de tuin. - **Werkt** vader in de tuin?

Het woord dat vooraan komt te staan (werkt) is de persoonsvorm.

Verander de tijd.

Vader werkt in de tuin. - Vader **werkte** gisteren in de tuin.

Het woord dat verandert (werkt > werkte) is de persoonsvorm.

Zet het onderwerp in het enkelvoud of meervoud.

Vader werkt in de tuin. - Wij **werken** in de tuin.

Het woord dat verandert (werkt > werken) is de persoonsvorm.

Vraag 4

Barend viel kort na de rust met succes in.

Welke woord is de persoonsvorm in deze zin?

- A. kort
- B. viel
- C. succes
- D. rust

Vraag 5

Mijn zusjes gaan elke dag om 6 uur met de hond wandelen..

Welke woord is de persoonsvorm in deze zin?

- A. zusjes
- B. dag
- C. gaan
- D. wandelen

Vraag 6

De oude man is bij het stoplicht van zijn fiets gevallen..

Welk stukje tekst is het onderwerp en de persoonsvorm in deze zin?

- A. is bij het stoplicht
- B. de oude man is
- C. het stoplicht van zijn
- D. van zijn fiets gevallen

Het werkwoord 2

De **infinitief** van het werkwoord wordt ook wel het hele werkwoord genoemd. In deze vorm (de infinitief) staat het werkwoord in de woordenboeken. De infinitieven eindigen op *-en* of *-n*.

Voorbeelden:

springen, werken, vertrekken, gaan, doen.

Vraag 7

Mijn buren willen nooit over de plaatsing van een hek praten.

Welk onderstreept woord is een infinitief?

- A. praten
- B. plaatsing
- C. buren
- D. willen

Opmerking

Mijn buren willen nooit over de plaatsing van een hek praten.

In deze zin is het werkwoord *praten* een infinitief.

PV = Persoonsvorm, O = Onderwerp.

Het werkwoord *willen* is de PV (O = mijn buren) in deze zin en geen infinitief.

Vraag 8

Wij hebben besloten niet meer over een oplossing na te denken.

Welk onderstreept woord is een infinitief?

- A. denken
- B. hebben
- C. besloten
- D. oplossing

Opmerking

De werkwoordsvorm *hebben* is de PV (O = wij) in deze zin en geen infinitief.

Vraag 9

De brandweer verzocht de mensen achter het rode lint te blijven.

Welk onderstreept woord is een infinitief?

- A. verzocht
- B. mensen
- C. lint
- D. blijven

Een vorm van het werkwoord is het **voltooide deelwoord (vd)**.

Bij regelmatige werkwoorden heb je de stam van het werkwoord nodig om het voltooide deelwoord te maken.

De stam van het werkwoord is het werkwoord min **-en** of **-n**.

Voorbeelden:

werken > werk; rennen > ren; maken > maak.

Een voltooid deelwoord begint met **ge-**, dan de **stam** en eindigt op **-t** of **-d**.

Voorbeelden:

werken > gewerkt; rennen > gerend; maken > gemaakt.

Bij onregelmatige werkwoorden begint het voltooide deelwoord met **ge-** en eindigt op **-(e)n**.

Het voltooide deelwoord wordt vaak gebruikt als bijvoeglijk naamwoord. Dan eindigt het voltooide deelwoord vaak op een **-e**.

Na *gedane* arbeid is het zoet rusten.

Welke arbeid? Gedane arbeid.

(gedaan < doen: vd gebruikt als bijvoeglijk naamwoord)

De teruggekeerde mannen waren allemaal ziek.

(teruggekeerd < terugkeren: vd gebruikt als bijvoeglijk naamwoord)

Welke mannen? De teruggekeerde mannen.

Er zijn voltooid deelwoorden die niet beginnen met **ge-**. Als het werkwoord begint met **be-**, **ge-**, **her-**, **er-**, **ont-**, **ver-**, **mis-**, krijgt het voltooid deelwoord niet nog eens **ge-**.

Voorbeelden:

halen > gehaald; behalen > behaald; verdwalen > verdwaald;
nemen > genomen; ontnemen > ontnomen.

Vraag 10

De jongens hebben met sneeuwballen gegoid.

Welk schuingedrukt woord is een voltooid deelwoord?

- A. jongens
- B. hebben
- C. gegoid
- D. sneeuwballen

Vraag 11

Joëlle heeft zaterdagavond op heerlijke muziek gedanst.

Welk schuingedrukt woord is een voltooid deelwoord?

- A. heeft
- B. gedanst
- C. zaterdagavond
- D. heerlijke

Vraag 12

De dief had het mobieltje nog in de hand toen hij gegrepen werd.

Welk schuingedrukt woord is een voltooid deelwoord?

- A. had
- B. hand
- C. gegrepen
- D. werd

Het werkwoord 3

Bron: Huilen.

Een vorm van het werkwoord is het **onvoltooid deelwoord**.

Een onvoltooid deelwoord wordt gevormd door achter de infinitief (het hele werkwoord) **-d(e)** te plaatsen.

Voorbeelden:

huilen > huilend(e); lopen > lopend(e).

Voorbeeld 1:

Huilend liep het gevallen meisje naar huis.

In deze zin beantwoordt het onvoltooid deelwoord de vraag:

Hoe liep het gevallen meisje naar huis? *Huilend*.

In deze zin wordt het onvoltooide deelwoord gebruikt als bijwoord.

Voorbeeld 2:

Het *huilende* kind was lelijk gevallen.

Het onvoltooide deelwoord zegt iets over het volgende zelfstandige naamwoord *kind*.

Welk kind? Het *huilende* kind.

In deze zin wordt het onvoltooide deelwoord gebruikt als bijvoeglijk naamwoord.

Vraag 13

Bellende mensen *achter* het stuur *zijn* een *gevaar* op weg.

Welk schuingedrukt woord is een onvoltooid deelwoord?

- A. achter
- B. bellende
- C. zijn
- D. gevaar

Vraag 14

De feestgangers *gingen lachend* en zingend op *weg* naar de *feesttent*.

Welk schuingedrukt woord is een onvoltooid deelwoord?

- A. lachend
- B. gingen
- C. weg
- D. feesttent

Vraag 15

Strompelend haalde de *60-jarige* de *finish*.

Welk schuingedrukt woord is een onvoltooid deelwoord?

- A. strompelend
- B. haalde
- C. 60-jarige
- D. finish

Zelfstandige werkwoorden

Deze werkwoorden hebben geen noodzakelijke aanvulling nodig.

Voorbeeld 1: (dikgedrukt: zelfstandig werkwoord)

Bram **eet** elke dag twee appels.

Hulpwerkwoorden

Deze werkwoorden "helpen" zelfstandige werkwoorden.

In de zin met onderstaande hulpwerkwoorden (één of meerdere) staat altijd één zelfstandig werkwoord. De bekendste hulpwerkwoorden zijn de hulpwerkwoorden van tijd: **hebben**, **zijn** (beide gevolgd door een voltooid deelwoord) en **zullen** (gevolgd door het hele werkwoord).

De overige hulpwerkwoorden zijn: **kunnen**, **moeten**, **mogen** en **willen**. Ze worden gevolgd door het hele werkwoord. Deze werkwoorden drukken bijvoorbeeld uit wat wenselijk, noodzakelijk, mogelijk, etc. is.

Voorbeelden 2: (schuingedrukt: hulpwerkwoord)

Gisteren *heeft* Bram zelfs drie appels **gegeten**.

Bram *is* gisteren uit de boom **gevallen**.

Bram *zal* morgen het tuinhek groen **schilderen**.

Bram *mag* (*moet*, *wil*) morgen het tuinhek groen **schilderen**.

Antwoordformulier

Naam:

Groep:

Datum:

Maak het juiste antwoord zwart.

Voorbeeld: A B C D E F

Altijd 1 antwoord invullen!

Benodigd: potlood en gum. Gebruik een potlood om in te vullen. Foute antwoorden goed uitgummen.

1	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
	A	B	C	D	E	F
2	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
3	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
4	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
5	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
6	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
7	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
8	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
9	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
10	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
11	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
12	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
13	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
14	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	A	B	C	D	E	F
15	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Correctieformulier

Naam:

Groep:

Datum:

Maak het juiste antwoord zwart.

Voorbeeld: A B C D E F

Altijd 1 antwoord invullen!

Benodigd: potlood en gum. Gebruik een potlood om in te vullen. Foute antwoorden goed uitgummen.

1	A ☐	B ☒	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
2	☒	☐	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
3	☐	☐	☐	☒	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
4	☐	☒	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
5	☐	☐	☒	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
6	☐	☒	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
7	☒	☐	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
8	☒	☐	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
9	☐	☐	☐	☒	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
10	☐	☐	☒	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
11	☐	☒	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
12	☐	☐	☒	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
13	☐	☒	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
14	☒	☐	☐	☐	☐	☐
	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐	E ☐	F ☐
15	☒	☐	☐	☐	☐	☐